

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 24.04.1991, sp. zn. 6 To 57/91, ECLI:CZ:MSPH:1991:6.TO.57.1991.1

Číslo: 33/1992

Právní věta: Je-li poškozenou trestným činem ublížení na zdraví podle § 223 tr.zák. nezletilá dcera pachatelky, je třeba k vyjádření souhlasu (či nesouhlasu) s trestním stíháním podle § 163a odst.1 ustanovit nezletilé podle § 45 odst. 2 tr.ř. opatrovníka. Uvedené vyjádření nelze vyžadovat jen od otce nezletilé neboť by to bylo v rozporu s ustanovením § 37 odst. 2 zákona o rodině. Úkon opatrovníka musí být schválen soudem podle § 176 odst. 1 občanského soudního řádu.

Soud: Městský soud v Praze

Datum rozhodnutí: 24.04.1991

Spisová značka: 6 To 57/91

Číslo rozhodnutí: 33

Číslo sešitu: 4-5

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Opatrovník poškozeného, Souhlas poškozeného s trestním stíháním

Předpisy: 141/1961 Sb. § 45 odst. 2
§ 163a odst. 1 99/1963 Sb. § 176 odst. 1 94/1963 Sb. § 37 odst. 2

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 33

Je-li poškozenou trestným činem ublížení na zdraví podle § 223 tr. zák. nezletilá dcera pachatelky, je třeba k vyjádření souhlasu (či nesouhlasu) s trestním stíháním podle § 163a odst. 1 tr. ř. ustanovit nezletilé podle § 45 odst. 2 tr. ř. opatrovníka. Uvedené vyjádření nelze vyžadovat jen od otce nezletilé, neboť by to bylo v rozporu s ustanovením § 37 odst. 2 zákona o rodině. Úkon opatrovníka musí být schválen soudem podle § 176 odst. 1 občanského soudního řádu.

(Usnesení městského soudu v Praze z 24. dubna 1991 sp. zn. [6 To 57/91](#))

K odvolání obžalované ing. D. V. městský soud v Praze zrušil rozsudek obvodního soudu pro Prahu 2 z 19. 12. 1990 sp. zn. 17 T 97/90 a věc vrátil prokurátorovi k došetření.

Z odůvodnění :

Rozsudkem obvodního soudu pro Prahu 2 z 19. prosince 1990 sp. zn. 17 T 97/90 byla obžalovaná ing. D. V. uznána vinnou trestným činem ublížení na zdraví podle § 223 tr. zák., kterého se podle tohoto

rozsudku dopustila tím, že dne 13. 2. 1990 kolem 8.00 hod. v Praze 5 řídila osobní automobil SPZ ACH 46-99 Podbělohorskou ulicí ve směru od ulice Plzeňské a před domem č. 23/2417 se plně nevěnovala řízení vozidla a vjela do protisměrné části vozovky, kde se čelně střetla s protijedoucím nákladním automobilem SPZ PZA 15-71, řízeným J. D., přičemž její spolujedoucí nezletilá dcera J. V. utrpěla dislokovanou zlomeninu kloubního výběžku dolní čelisti vlevo, tržnou ránu pod jazykem vlevo, kožní oděrky na tváři a čele s předpokládanou dobou léčení 4 týdnů. Podle § 223 tr. zák. byl obžalované ing. D. V. uložen trest odnětí svobody v trvání 4 měsíců, s podmíněným odkladem výkonu tohoto trestu podle § 58 odst. 1 písm. a) tr. zák. a § 59 odst. 1 tr. zák. na zkušební dobu jednoho roku. Zároveň podle § 49 odst. 1 tr. zák. byl obžalované uložen i trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu na dobu 2 roků.

Proti tomuto rozsudku v zákonem stanovené lhůtě podala obžalovaná ing. D. V. odvolání. Vytýká soudu I. stupně nesprávná skutková zjištění.

Městský soud v Praze jako soud odvolací z podnětu odvolání obžalované ing. V. podle § 254 odst. 1 tr. ř. přezkoumal zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku a stejně tak i správnost postupu řízení, které napadenému rozsudku předcházelo; zároveň přihlížel i k vadám, které odvoláním vytýkány nebyly, a dospěl k těmto závěrům :

Jak vyplývá z obsahu spisového materiálu, při dopravní nehodě, pro kterou je obžalovaná ing. V. stíhána, došlo ke zranění její dcery J. V., nar. 28. 8. 1988. Podle § 163a odst. 1 tr. ř. trestní stíhání pro trestný čin ublížení na zdraví podle § 223 tr. zák. proti tomu, kdo je ve vztahu k poškozenému příbuzným v pokolení přímém, jeho sourozencem, osvojitelem, osvojencem, manželem nebo druhem, lze zahájit a v již zahájeném trestním stíhání pokračovat pouze se souhlasem poškozeného. Soud I. stupně tuto situaci řešil tak, že před zahájením hlavního líčení dne 15. 10. 1990 vyžádal souhlas k trestnímu stíhání od otce nezletilé ing. J. V., který je zároveň manželem obžalované. Po vyhlášení napadeného rozsudku písemným podáním, které došlo obvodnímu soudu pro Prahu 2 dne 18. 2. 1991, vzal ing. J. V. souhlas k trestnímu stíhání své manželky zpět.

Podle názoru odvolacího soudu nebyl postup soudu I. stupně v souladu se zákonem. Předně je třeba konstatovat, že obžaloba v této trestní věci byla podána obvodnímu soudu pro Prahu 2 dne 27. 8. 1990. Zákon č. 178/1990 Sb. ze dne 2. 5. 1990, kterým se mění a doplňuje trestní řád, nabyl účinnosti dne 1. 7. 1990. Tímto zákonem byl také trestní řád doplněn o ustanovení § 163a. Bylo tedy již věcí orgánů přípravného řízení, aby ještě před podáním obžaloby podle § 163a tr. ř. postupovaly. Jak již bylo výše uvedeno, soud prvního stupně se tento nedostatek pokusil zhojit tím, že k pokračování v trestním stíhání získal souhlas otce ing. J. V. K tomuto postupu soudu prvního stupně je třeba konstatovat, že souhlas poškozeného ve smyslu § 163a tr. ř. se zahájením trestního stíhání pro trestné činy v tomto zákonném ustanovení uvedené nebo pro pokračování v již zahájeném trestním stíhání je třeba považovat právní za úkon, který může učinit jen ten, kdo má plnou způsobilost k právním úkonům. V případě, že poškozený tuto způsobilost k právním úkonům nemá, je třeba, aby byl zastoupen svým zákonným zástupcem (§ 45 odst. 1 tr. ř.). K posouzení toho, kdo je zákonným zástupcem takového poškozeného je třeba použít občansko-právních předpisů, zejména občanského zákoníku a zákona o rodině. Podle § 36 zákona o rodině jsou rodiče oprávněni a povinni své nezletilé děti zastupovat a spravovat jejich záležitosti. Pokud se týká běžných věcí, není nutné vyjádření druhého rodiče, jde-li však o podstatnou věc, je třeba dotázat se druhého rodiče, zda s projevem zastupujícího rodiče souhlasí. Pokud by druhý rodič vyslovil nesouhlas, byly by dány podmínky pro postup podle § 49 zákona o rodině. Podle § 37 odst. 1 zákona o rodině může být zastoupeno dítě kterýmkoli z rodičů, který je způsobilý k právním úkonům v plném rozsahu a nebyl zbaven rodičovských práv. Podle druhého odstavce tohoto zákonného ustanovení žádný z rodičů nemůže zastoupit své děti, jde-li o právní úkony, při nichž by mohlo dojít ke střetu zájmu mezi rodiči a dětmi nebo dětmi navzájem. V takovém případě je třeba, aby soud ustanovil dítěti opatrovníka, který bude dítě v řízení nebo při určitém právním úkonu zastupovat (§ 37 odst. 3 zák. o rodině, v

trestním řízení § 45 odst. 2 tr. ř.). V daném případě, závisí-li pokračování v trestním stíhání matky na souhlasu poškozené, která je její dcerou a je nezletilá, nelze souhlas poškozené považovat za běžnou věc, a proto by bylo třeba, aby se ve smyslu již citovaného ustanovení § 36 zákona o rodině vyjádřil i druhý rodič. Poněvadž však zde nepochybně dochází ke kolizi zájmů mezi matkou, která má být trestně stíhána, a dítětem, které je poškozené, je za dané situace třeba, aby dítě zastoupil opatrovník. Navíc pak bude zapotřebí, aby tento úkon za opatrovníka schválil příslušný opatrovnícký soud ve smyslu § 176 odst. 1. občanského soudního řádu.